

Procedure for pædagogisk tilsyn med dagtilbud i Frederikssund Kommune

Godkendt august 2025

Indledning

I Dagtilbudslovens § 5 fremgår det, at kommunalbestyrelsen har tilsyn med dagtilbud. Rammen for Frederikssund Kommunes tilsyn på dagtilbudsområdet er udarbejdet i forbindelse med ændring af dagtilbudsloven ved LOV nr. 2594 af 28/12/2021, hvorved der indføres styrket tilsyn med dagtilbud pr. maj 2022. I august 2025 er tilsynsproceduren justeret, dels på baggrund af regelforenklinger af dagtilbudsloven pr. 01/01/2025 og dels med afsæt i erfaringsopsamling af tilsyn og ny ledelsesstruktur på dagtilbudsområdet. Med justeringerne er dagplejen desuden skrevet ud af rammerne, idet tilsyn med dagplejen gennemføres på anden vis.

I henhold til dagtilbudsloven har Byrådet i Frederikssund Kommune pligt til at føre tilsyn med, at opgaverne i dagtilbud løses med det indhold og den kvalitet som Byrådet har fastsat. Der skal føres tilsyn med, om de mål og rammer, Byrådet har fastsat efter dagtilbudslovens § 3, efterleves i den pædagogiske praksis i dagtilbuddene. Tilsynet skal tilrettelægges således at Byrådet, typisk via forvaltningen, løbende påser at dagtilbuddene reelt efterlever de opgaver, der er fastlagt i kommunens mål og rammer. Dette indebærer, at der føres tilsyn med dagtilbudslovens formålsbestemmelser for området og kommunens mål og rammer.

I Frederikssund Kommune består dagtilbudsområdet af i alt 30 kommunale børnehuse, med selvstændige dagtilbudsledere samt dagplejen. Alle organiseret under én afdelingsleder og knyttet til Center for Børn og Skole. Børnehusene har hver deres forældrebestyrelse. Ydermere er der et puljebørnehus og et selvejende børnehus, samt fire private børnehuse.

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Formålet med pædagogisk tilsyn	4
Tilsyn med den pædagogiske kvalitet	4
Observationsredskabet KIDS	4
Kvalitetskategorier	5
Vurdering af det pædagogiske læringsmiljø og handlingsbehov	5
Tilsynsformer	6
Anmeldt standardtilsyn	6
Hovedelementerne i det anmeldte tilsyn	6
Uanmeldt standardtilsyn	7
Skærpet tilsyn	7
Øvrige tilsyn	7
Tilrettelæggelse af tilsyn	8
Kadence	8
Uvildighed	8
Opfølgning	8
Politisk orientering om tilsyn	8

Formålet med pædagogisk tilsyn

Pædagogisk tilsyn med dagtilbud har til formål at vurdere, kontrollere og bidrage til udviklingen af den pædagogiske kvalitet i praksis. Tilsynet med – og dialogen om – det pædagogiske indhold i dagtilbud er et vigtigt led i at understøtte den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud. Foruden det udviklingsorienterede aspekt, skal tilsynet endvidere styrke kommunens myndighedsudøvelse i form af kontrol med at dagtilbuddene understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, efter gældende lovkrav og kommunens politikker og strategier.

Pædagogisk tilsyn skal som minimum, jf. lovgivningen, indeholde følgende elementer:

- Anmeldte og uanmeldte tilsyn
- Observationer i dagtilbuddet
- Relevante kvalitative og/eller kvantitative data
- Dialog med leder og medarbejdere i dagtilbuddet
- Uvildighed i tilsynet
- Skriftlig dokumentation og offentliggørelse af tilsyn minimum hvert andet år
- Orientering til forældrebestyrelsen om vurderingen af kvaliteten i dagtilbuddet
- Opfølgning på tilsyn

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

I dagtilbudslovens §5a fremgår det, at der skal føres tilsyn med det pædagogiske indhold med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan.

Ved det anmeldte og omfattende pædagogiske tilsyn foretages observationer med det forskningsbaserede redskab KIDS og dennes kvalitetsforståelse. Ydermere beror den samlede vurdering af kvaliteten i dagtilbuddet på øvrig relevant data, herunder bl.a. survey med forældreperspektiver, børneperspektiver fx via interviews, børnehusets selvregistrering og den faglige dialog på tilsynsmødet.

Observationsredskabet KIDS

KIDS er et redskab til vurdering og udvikling af kvalitet i daginstitutioner. I KIDS er fokus på at vurdere den pædagogiske kvalitet i børnenes lærings- og udviklingsmuligheder i det pædagogiske miljø. KIDS er udviklet i dansk kulturel sammenhæng og tager desuden udgangspunkt i national såvel som international forskning om pædagogisk kvalitet samt udviklingspsykologisk viden om, hvordan småbørn lærer og udvikler sig.

Med anvendelsen af observationsredskabet KIDS vurderes en række pædagogiske spørgsmål på en femtrinskala; 'Næsten altid', 'Ofte', 'Jævnligt', 'Af og til' og 'Sjældent'. Ud fra svarene på spørgsmålene udregnes en samlet vurdering for hvert af de besvarede områder; **fysiske omgivelser**, **relationer** samt **leg og aktivitet**. Beregningerne omsættes til en af de fem kvalitetskategorier - Fremragende, God, Tilstrækkelig, Utilstrækkelig eller Ringe.

I boksen nedenfor findes en oversigt over kvalitetskategorierne og de handlingsbehov disse foranlediger i forhold til udvikling af det pædagogiske læringsmiljø i børnehuset.

Kvalitetskategorier	Vurdering af det pædagogiske læringsmiljø og handlingsbehov
Fremragende	Miljøet understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse – også for børn i udsatte positioner Behov for vedligeholdelse af miljøet - Det betyder at børnehuset skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.
God	Miljøet understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse – også for børn i udsatte positioner Behov for vedligeholdelse af miljøet med mindre justeringer - Det betyder at børnehuset skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage mindre justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende konsulent kan evt. give konkrete anvisninger på tiltag.
Tilstrækkelig	Børnene passes på forsvarlig vis, og miljøet understøtter i en vis grad børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Miljøet kan ikke forventes at gøre en positiv kompenserende forskel for børn i udsatte positioner. Behov for justering af miljøet - Det betyder at institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og at den tilsynsførende konsulent giver konkrete anvisninger på tiltag.
Utilstrækkelig	Miljøet understøtter i lav grad børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der er ingen kompenserende forskel for børn i udsatte positioner. Behov for væsentlige justeringer af miljøet - Det betyder at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og at den tilsynsførende konsulent giver konkrete anvisninger på tiltag.
Ringe	Miljøet understøtter i lav grad børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der er ingen kompenserende forskel for børn i udsatte positioner. Behov for væsentlige justeringer af miljøet - Det betyder at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende konsulent giver konkrete anvisninger på tiltag. Det vurderes om der skal iværksættes skærpet tilsyn.

Tilsynsformer

Der findes flere typer af tilsyn, som foretages i dagtilbud.

De pædagogiske tilsyn består grundlæggende af to standardtilsyn i form af et udviklingsorienteret anmeldt tilsyn og et uanmeldt tilsyn. Derudover kan der iværksættes et skærpet tilsyn, som indsættes ved særlig anledning til at følge den pædagogisk kvalitet i et dagtilbud.

Ydermere pågår der tilsyn ved behov, i de tilfælde at Frederikssund Kommune bliver opmærksom på et forhold som kræver et anmeldt eller uanmeldt tilsyn. Det kan eksempelvis være ved særligt skærpende forældrehenvendelser, henvendelse fra ressourcepersoner, pædagogisk personale mv. Desuden er der løbende tilsyn når fagpersoner og afdelingsleder indgår i dagligdagen i de enkelte dagtilbud.

Anmeldt standardtilsyn

Hvert andet år gennemføres et anmeldt standardtilsyn, som er et omfattende udviklingsorienteret pædagogisk tilsyn.

Ved det anmeldte tilsyn får børnehuset et pædagogisk tilsyn i op til 10 timers varighed fordelt over to dage, såfremt børnehuset har børn i aldersgruppen 0-6 år.

Hovedelementerne i det anmeldte tilsyn

Før tilsynet

Som forberedelse til tilsynet indsamles relevant data om børnehuset, herunder tidligere tilsynsrapporter, selvregistreringsskemaer fra børnehuset, resultater fra forældreundersøgelser, mv.

Dagtilbudsleder og to pædagogiske medarbejdere observerer forud for tilsynet den pædagogiske praksis og besvarer hver en KIDS-undersøgelse ud fra de tre temaer; fysiske omgivelser, relationer og leg og aktivitet.

Under tilsynet

Selve tilsynet foregår henover to dage, når der er tale om et børnehus med børn i alderen 0-6 år. Den tilsynsførende konsulent vil i løbet af dagene observere den pædagogiske praksis på tværs af børnehusets grupper, deltage i hverdagsaktiviteterne og undertøje samtale med børn og medarbejdere.

Tilsynet rundes af med et tilsynsmøde i samme uge, hvor dagtilbudslederen, to pædagoger, en forældrepræsentant og en tilsynsførende pædagogisk konsulent vil deltage. Hvis tilsynet har givet anledning til alvorlig bekymring deltager også afdelingslederen for dagtilbud.

På selve tilsynsmødet drøftes observationerne, der er foretaget i forbindelse med tilsynet samt den data der i øvrigt er indsamlet omkring børnehuset og den pædagogiske praksis.

Der udarbejdes efter tilsynsmødet en skriftlig tilsynsrapport med vurdering af børnehusets kvalitet, og denne danner grundlag for det videre arbejde med kvalitetsudviklingen i det enkelte børnehus.

Med afsæt i vurderingen, identificeres og besluttet Børnehusets udviklingsområder, som dokumenteres i en lokal handleplan, som dagtilbudsleder og medarbejdere forpligter sig til at arbejde videre med.

Efter tilsynet

Efter tilsynet følges der op med ledersparring, hvor der tages udgangspunkt i de udviklingspotentialer, som tilsynet har identificeret. Ledelsesparringen skal

understøtte at der sker konkret handling i det enkelte børnehus, således at arbejdet med de besluttede udviklingsområder giver anledning til ændringer i praksis og for børnene. Ressourcer til opfølgning og støtte tilpasses individuelt, så der er mulighed for tættere opfølgning dér, hvor behovet er størst.

Uanmeldt standardtilsyn

Der føres et mindre uanmeldt tilsyn i det følgende år, efter det anmeldte tilsyn. Det uanmeldte tilsyn skal være en temperaturmåling ift. om børnehuset er på rette vej hvad angår udviklingen af kvalitet ud fra de udviklingsområder, der er blevet besluttet samt en generel kontrol af børnehusets kvalitet.

Ved det uanmeldte tilsyn foretages observationer i børnehuset i op til tre timer og der vil være en dialog med dagtilbudslederen.

Efter tilsynet udarbejdes et notat, som ikke offentliggøres.

Skærpet tilsyn

Ved bekymring eller alvorlig bekymring kan der pålægges skærpet tilsyn af dagtilbuddet. Et skærpet tilsyn kan være foranlediget af bekymringer opstået på et standardtilsyn, ved opfølgningen på tilsynet, via særligt skærpende forældrehenvendelser, observationer fra ressourcepersoner, pædagogisk personale og/eller i forbindelse med de løbende sparringsbesøg, der gennemføres i børnehuse.

Hvis der findes bekymring eller alvorlig bekymring omkring den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i dagtilbuddet, vil et skærpet tilsyn blive iværksat.

Ved skærpet tilsyn vil en tilsynsførende konsulent komme på et eller flere anmeldte og/eller uanmeldte tilsyn i dagtilbuddet.

Der vil pågå et samarbejde med afdelingsleder og konsulenter i Center for Børn og Skole, der nøje vil følge udviklingen og sikre den nødvendige hjælp og støtte til dagtilbuddet i en relevant periode.

Såfremt der er tale om et skærpet tilsyn med alvorlig bekymring vil der blive udarbejdet en handleplan i samarbejde mellem dagtilbudslederen, afdelingslederen og den tilsynsførende konsulent.

Forældrebestyrelsen orienteres om det skærpede tilsyn og skal have mulighed for at komme med bemærkninger til handleplanen.

Handleplanen offentliggøres på Frederikssund Kommunes hjemmeside.

Det er dagtilbudslederen, der har ansvaret for at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymring eller alvorlig bekymring og Center for børn og skole vil følge op på handleplanen og udviklingen i børnehuset.

Det skærpede tilsyn ophæves når det konstateres, at dagtilbuddet arbejder konstruktivt og udviklende med de forhold, som har foranlediget det skærpede tilsyn.

Øvrige tilsyn

- Tilsynet med hygiejne i børnehuset foretages af Sundhedsplejen.
- Legepladstilsyn foretages i børnehuset én gang årligt af en legepladssagkyndig.
- Brandtilsyn i børnehuset foretages af dagtilbudslederen.
- Tilsyn med økonomiske forhold sikres af Center for Børn og Skole og Økonomiafdelingen.
- Tilsynet med den almene sikkerhed uddelegeres til dagtilbudslederen.

Tilrettelæggelse af tilsyn

Kadence

I kadencen af standardtilsyn gennemføres ét anmeldt og omfattende pædagogisk tilsyn i hvert børnehus hvert andet år. Der føres desuden et mindre uanmeldt tilsyn i det følgende år, efter det anmeldte tilsyn. Det uanmeldte tilsyn er en temperaturmåling ift. om børnehuset er på rette vej ift. udviklingen af kvalitet ud fra de udviklingsområder, der ved det anmeldte tilsyn er blevet besluttet samt generel kontrol af børnehusets kvalitet.

Uvildighed

For at sikre uvildighed, tager de pædagogiske tilsyn udgangspunkt i en fast systematik i forhold til observationer i den pædagogiske praksis. Systematikken bygger på kvalitetsforståelsen, hentet fra det forskningsbaserede materiale KIDS fra Dansk Psykologisk Forlag.

De pædagogiske tilsyn, vil samtidig være baseret på både kvantitative og/eller kvalitative data, hvorigennem der inddrages forskellige perspektiver og viden om kvaliteten i det pågældende dagtilbud.

I Frederikssund er der to tilsynsførende pædagogiske konsulenter, som henover en toårig periode fører tilsyn med og understøtter udviklingen i områderne i henholdsvis 'Frederikssund' og 'Hornsherred og Slangerup'. Efter den toårige periode, bytter konsulenterne områder.

Opfølgning

Opfølgning på tilsyn og de besluttede udviklingsområder foregår mellem flere parter:

- Lokal opfølgning i det enkelte børnehus – dagtilbudsleder og pædagogiske medarbejdere
- Opfølgning i dialogen mellem dagtilbudsleder og afdelingsleder
- Løbene opfølgning mellem dagtilbudsleder og tilsynsførende konsulent

Politisk orientering om tilsyn

Tilsynene fordeles henover kalenderåret og udvalget vil hvert år i andet kvartal få en afrapportering af det forgangne års tilsyn. Hvis Center for Børn og Skole i øvrigt vurderer, at pædagogisk tilsyn giver anledning til en særlig skærpet indsats, orienteres udvalget.

